A°. 1843. N°. 95.

MAANDAG, 27 NOVEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 25 November 1843.

Van wege Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, wordt hiermede bekend gemaakt, dat ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden, aan de Slaven:

1. *Pranza* en *Pikantrie*; aangekomen hebbende den Boedel van wijlen JACOTT van IM THURN.
2. *Doris* en *Marius*; aangekomen hebbende den Boedel J. E. VAN ONNA.
3. *Clarijntje*; aangekomen hebbende E. VAN EMDEN.
4. *Annaatje*, *Josephina* en *Jacob*; aangekomen hebbende GRACIA DE LA PARRA.
5. *William*; aangekomen hebbende A. MAC INTOSH.
6. *Glaartje*; aangekomen hebbende C. DE JONGH.
7. *Leentje* en hare Kinderen *Henry*, *Doortje*, *Betje* en *Maria*; aangekomen hebbende J. C. VAN HEURN.
8. *Robertson* en *Jetta*; aangekomen hebbende C. M. FERROL.
9. *Alexander*; aangekomen hebbende N. HERBERT privé en qq. ELEONOR HERBERT. — En
10. *Jacobus*; aangekomen hebbende het Gouvernement dezer Kolonie.

En dat gemelde gemanumitteerden voortaan zullen heeten:

1. SOPHIA PRANZA DIFFELEN.
   JACQUES BLOKKER.
2. THEODORUS RIJSENBURG.
   MARTINUS RIJSENBURG.
3. CLARIJNTJE VAN OOST-VRIESLAND.
4. ANNAATJE WIJNGAARDE.
   JULIA GERHARDINA JOSEPHINA HERMELIJN.
   JACOB FREDERIK JULIUS HERMELIJN.
5. WILLIAM CUMMINGS.
6. MARIA CAROLINA BASSEVILLE.
7. HELENA ADRIANA COMVALIUS.
   HENRIJ ADRIAAN COMVALIUS.
   THEODORA JOHANNA COMVALIUS.
   ELISABETH AMALIA COMVALIUS.
   MARIA HUBERTA COMVALIUS.
8. ABRAHAM FERROL.
   ALSINA FERROL.
9. ALEXANDER NEDERHORST. — En
10. JACOBUS LUTSENBURG.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

ADVERTENTIEN.

Aanbesteding.

De Majoor Kommandant der Artillerie in de Kolonie *Suriname*, belast met het beheer van het Genie-Departement, zal onder de nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West Indische Bezittingen, aan den minst inschrijvenden, aanbesteden:

Het vernieuwen en herstellen der Beschoeijing met twee Trappen, te Post *Poelepantje*,

volgens bestek en op de konditien en voorwaarden, welke voor de gegadigden ten huize van den Directeur der 2de afdeeling van het Genie-Departement, J. A. DE VRIES, ter inzage liggen; alwaar de verzegelde inschrijvings-billetten zullen worden aangenomen tot Dingsdag den 12den December aanstaande, des morgens ten *negen* ure.

Paramaribo, den 25 November 1843.

De Majoor voornoemd,
J. L. DE CASEMBROOT.

PARAMARIBO, den 23 November 1843.

Ter informatie van belanghebbenden is dienende, dat de Boedels beschrijvingen van de *solvente* Boedels CARL FRIEDRICH BERNARD, JACOB CRISTIAAN LUCAS en FRANCINA van WELIS, alsmede de rekening en verantwoording benevens de daarop geformeerde balance, van de *insolvente* Boedels JAMES HOLDRIDGE en SIMON FREDRIK DOMPIG, gedurende den tijd van *drie* weken, ter Secretarij van het Commissariaat voor het Departement der *Onbeheerde Boedels* ter visie liggen; met inthimatie voor zoo verre laatsgemelde Boedels aangaat, om, wanneer de Crediteuren eenige aanmerkingen, het zij op de gegrondheid of de hoegrootheid der daarbij voorkomende schuldvorderingen, het zij op de rangschikking der Crediteuren, of eenige remarkes of debatten op de rekening en verantwoording mogten hebben, daarvan binnen den tijd van *drie* weken na den dag waarop de bevoegdheid om van deze stukken visie te nemen is geëxpireerd, bij behoorlijk schrifttuur aan Commissarissen te doen blijken.

De Secretaris bij het Collegie voornoemd,
F. C. COBLIJN.

De fungerende CURATORS bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zullen op Donderdag den 30sten dezer, des namiddags ten *vier* ure, in het lokaal van het Departement opgemeld, door den Vendumeester A. SALOMONS, publiek doen verkoopen:

De *GOEDEREN*, gevonden in de volgende *desolate* Boedels, als: KATO van SPILLENAAR, JANH. ZEEGELAAR, CORNELIA M. NEIJHORST, GEORGE MARTEN, KATJE van MINCHA DE PACHECO en JEAN AUGUST P. BEAUMONT.

En vermits in die Boedels geene genoegzame Goederen aanwezig zijn, zoo zullen de Crediteuren niet kunnen worden opgeroepen.

Paramaribo, den 24 November 1843.

M. N. ARLAUD,
2de Commies.

(28883) M. A. KEIJSER, zal *HEDEN MIDDAG* om 4 ure, ten zijnen huize verkoopen:

Een partij KOPER- en IJZERWAREN, Eng. CHAISTUIGEN voor *een* en *twee* Paarden, Vrouwen ZADELS, TOOMEN, MARTYNGALEN, HALSTERS, BUIKRIEMEN, CHAIS- en JOCKYZWEEPEN, snoeren groote *echte GRANATEN*, Mans fijne Eng. HOEDEN, CHERRY- en RASPBERRY BRANDY en diverse andere *GOEDEREN* meer.

(28925) De Vendumeester A. SALOMONS, zal MORGEN om *negen* ure, verkoopen: PROVISIEN, STUKGOEDEREN, een partij DOEKEN, SHIRTINGS, CAMBRICQS en STREEP, om verkoop-rekening te sluiten.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 22sten dezer, de Engelsche Sloep *Sylph*, Kapt. J. G. Caple, van Berbice, hebbende 5 dagen reis; Passagiers: de Heeren: J. F. de Zwaan en J. L. Hintzen.

UITGEKLAARD.

Den 23sten dezer, het Schip de Onderneming, Kapt. J. C. Aikes, naar Amsterdam; lading: 416 vaten Suiker, 120 balen schoone Katoen, 62 vaten Melassie en 1325 ponden oud Koper.

Mengelingen.

Wie heeft het nuttigste ding in de Wereld ontdekt?

In een gezelschap viel het gesprek op de ontdekking van het nuttigste ding in de wereld. Zeer verschillend waren de gevoelens hierover. De eene meende, dat het, het Buskruid ware; de andere, de Boekdrukkunst; een derde, de Tijdwijzers, en een vierde, de Wagens of rijtuigen. »Dat alles is het niet," zeide de Gastheer. »Het is eene der eerste en oudste ontdekkingen op de wereld; doch vermits de zaak zoo oud en algemeen is, zoo vallen de gedachten er niet zoo dadelijk op. De goede man, welke het ontdekt heeft, is wel waardig, dat wij dezen avond zijn aandenken vernieuwen."

Toen brak men zich het hoofd op nieuw; doch het viel niemand in. Eindelijk verzocht men den Gastheer, vol verwachting, dat hij het zeggen zou. »Ei!" antwoordde deze, het was eens een man in den bijbel, van wien gezegd wordt, dat hij een meester geweest is in koper en ijzerwerk."

Toen riepen allen: Tubal Cain! Toen wist het een ieder.

„Het ijzer, het ijzer?" zeide eene zwierige Dame; dat zou het nuttigste ding in de wereld zijn? Het kan wezen! Ik heb er mij echter nooit veel over bekommerd, wat de morsige smid in zijne smidse had. Wat spreken wij toch over zulke nietsbeduidende zaken, waarbij men in slaap zoude vallen! Hier heb ik iets aangenamers — de spadille. Wie heeft lust? Dit is beter tijdverdrijf."

„Neen, mijne schoone Dame!" zeide Koralina, een meisje, hetwelk algemeen nuttige kundigheden hooger schattede, dan den kapper en de omber kaarten. »Neen! laat ons eens hooren, waarom toch het ijzer het nuttigste ding in de wereld zij. Ik wed, Mevrouw! dat gij geene omberkaarten zoudt hebben, als er geen ijzer ware." Het overige gezelschap stemde haar toe, en de zwierige mevrouw Simplicia plaatste zich gramstorig zoo lang in den leuningstoel, als er over het ijzer gesproken werd. Karolina vroeg: »Hoe mag de goede Tubal Cain het wel voor eenige duizend jaren aangelegd hebben, dat hij het ijzer ontdekt heeft?"

Mentor nam het woord, en zeide: „Daarvan is ons weinig bekend. Ik verbeeld mij echter, dat het met deze ontdekking even zoo, als met anderen, gegaan zal zijn — dat hem een toeval daartoe gebragt heeft.

„Toen de Pheniciers in 't eerst de scheepvaart ondernamen, en altijd langs het strand voeren, stapten zij eens aan land, en ontstaken een vuur in het zand. Toen het vuur verbrand was, vonden zij eenen helderen doorzigtigen klomp, die uit de asch en het zand te zamen gesmolten was. Dat was de eerste uitvinding van het glas. Zoo, geloof ik, zal het met Tubal Cain ook gegaan zijn. Hij heeft eens vuur aan gehad, en juist op de plaats, waar hij dat vuur op den grond, of op den haard gehad heeft, is ijzer onder de steenen geweest. Dat is er uit gesmolten, en hij heeft het gevonden.

„Toen hij bespeurd heeft, dat het zoo hard was, is hij begonnen het te gebruiken. En toen hij bevonden heeft, dat het in het vuur weder week wierd, heeft hij er allerhande gereedschappen van gemaakt, welke ongetwijfeld in de beginne zeer ruw en lomp geweest zullen zijn.

„Mettertijd is de zaak gedurig beter, gedurig volkomener geworden. In Tubal's tijden had men nog geene prachtige werken van staal, zoo als die tegenwoordig in Engeland gemaakt worden. En toen het glas uitgevonden werd, wist men nog niets van spiegels, vergrootglazen en verrekijkers.

„In het eerst, denk ik, zal hij het ijzer wel tot eenen ploeg en tot den landbouw gebruikt hebben. Naderhand is men gestadig verder gevorderd, en de menschen hebben er honderderlei nuttige dingen van gemaakt."

Mevrouw Simplicia geeuwde intusschen van tijd tot tijd in haren leuningstoel en klaagde over verveling; maar Karolina fonkelden de oogen. Het verhaal beviel haar, en zij verzocht, dat de Heer Mentor haar ook nog mogt onderrigten, in welk opzigt het ijzer het nuttigste ding in de wereld zij. »Wij willen dan eens doen," hernam hij, „als of wij geen ijzer hadden; zoo zullen wij het weldra vinden.

„Niets, Mejuffer! van alles, wat gij aan u hebt, van de kousen af tot aan de haarnaalden toe, hebt gij zonder ijzer." Geen hemd op het lijf. Hoe veel ijzeren gereedschappen worden er niet vereischt, voor dat wij een hemd krijgen, voor dat een schoen gereed is, voor dat gij zelve een kousje gebreid hebt? Heb ik geen gelijk? Hoe zouden wij den akker ploegen, het koren in huis rijden, eene schuur bouwen, het graan malen en bakken, indien wij geen ijzer hadden? Onze geschikste huisgeraden zouden ons ontbreken. Geen stukje hout kon behouwen, geschaafd, gezaagd, geen nagel er in geslagen worden, indien wij geene bijl, geene schaaf, geene zaag en geenen hamer hadden. En hoe zou het zonder ijzer in uwe keuken uitzien? In het kort: neem, wat gij wilt, ik wed, dat gij geen ding in de wereld vindt, of er wordt ijzer toe vereischt, als het gebruikt zal worden." Het zou toch wonderlijk zijn, meende Karolina, dat men niets in de wereld zou kunnen vinden, waarbij geen ijzer noodig was.

„Ei" riep zij uit, „ik heb iets. Zie hier! mijne bloem op het hoofd."

„Goed! maar kunt gij die bloem zonder eene schaar knippen? en is er geen ijzerdraad in, om haar dat fatsoen te geven?"

„Maar de omberkaarten?" vroeg een ander. „Daartoe is toch wel geen ijzer noodig."

„Kunt gij papier zonder ijzer maken? En waarmede worden ze gestempeld? Dat is alzoo weder niets. Zelfs de Koning kan het niet ontberen. Indien hij ook alles van goud had, zou hij toch zonder ijzer niet te paard of in de koets rijden, noch in zijn prachtig paleis kunnen wonen. En met gouden geweren — hoe ver zouden zijne soldaten daarmede komen? Alle juweelen en edelgesteenten zouden dat niet zijn, wat ze zijn, indien ze niet door ijzeren gereedschappen bereid, geslepen en ingezet waren. Zonder ijzer zouden de vogel en de haas den jager belagchen. Als een stukje ijzer even zoo veel kostte, als een stukje goud van dezelfde zwaarte, hoe weinige zouden zich dan dingen van ijzer aanschaffen kunnen!

„Kan het goud wel zoo gebruikt, zoo scherp en spits gemaakt worden, als eene naainaald en een scheermes! Omdat alzoo het ijzer het allernuttigste ding in de wereld is, heeft ook de goede God er zoo veel van geschapen, dat de menschen genoeg hebben zullen, schoon ook de wereld nog honderd duizend jaren in stand bleve!"

»Gij hebt gelijk, gij hebt gelijk," riep Karolina; het ijzer is het nuttigste ding in de wereld. Door dezen uitroep was Simplicia overeind gekomen (want zij was in slaap geraakt) en ging verdrietig naar huis.

Men zou mij zeker verkeerd verstaan, als men niet begrijpen wilde, dat ik alleen van onze tegenwoordige gesteldheid spreek: want ik weet zeer wel, dat vele wilde natien, bij voorbeeld, de Zuidlanders, geen ijzer hebben, en zich toch redden. Maar hoe begeerig zijn zij niet naar eenen spijker! Ook Tubal Cain heeft zich voor de ontdekking van het ijzer moeten redden, ofschoon niet zoo goed, als naderhand.

Marcus Antonius.

Deze bekende Drieman was in zijne jeugd zeer schoon, en hij zoude waarschijnlijk ook deugdzaam geworden zijn, wanneer hij niet in kennis gekomen was met eenen liederlijken Romeinschen jongeling, door wiens omgang hij geheel bedierf. Deze was tot allerhande ondeugden geneigd, en verleidde ook den jongen Antonius, om hem des te sterker aan zich te verbinden, tot allerlei buitensporigheden en de schandelijkste verkwisting. Daardoor geraakte Antonius in eene voor zijnen ouderdom geheel ongemeene schuld van 250 Talenten of omtrent 450,000 gulden, waarvoor zijn verleider borg zeide. Maar toen de vader van dezen dit vernam, joeg hij Antonius de deur uit. In 't vervolg verbond hij zich, na den dood van Cesar, met Octavianus en Lepidus tot een driemanschap. Deze overweldigers verdeelden hierop onderling het Romeinsche rijk, en vele brave Romeinen kwamen hierbij om het leven. Nu kon hij zijne neiging tot verkwisting den vrijen teugel vieren. Eens had hij zijnen schatmeester bevolen, aan een' zijner vrienden 250000 Drachmen (meer dan 70,000 gulden) te geven, welke som de Romeinen door *decies sestertium*, uitdrukten. De kassier verstomde hierover, en telde, om hem te toonen hoe veel geld dit was, de geheele som voor hem uit, opdat hij dezelve zelf groot vinden en over zijne verkwisting berouw hebben zou. Maar Antonius zeide, op eenen koelen toon tegen hem: »Waarlijk, ik dacht dat deze som meer bedroeg, het is te weinig; geef er nog zoo veel bij."

Aan een' zijner Koks, welke hem eenen maaltijd juist naar zijnen smaak toebereid had, schonk hij eene geheele stad tot belooning.

Een geneesheer, met name Philotas, welke te Alexandrie studeerde, kreeg kennis aan eenen kok van Antonius, en was nieuwsgierig, de toebereiding van eenen zijner maaltijden te zien. Men bragt hem in de keuken, waar hij onder anderen acht wilde zwijnen vond, welke geheel gebraden werden. De geneesheer verwonderde zich over de groote menigte gasten, die bij zulk eenen maaltijd zijn moesten; maar de kok begon te lagchen, en zeide, dat er gewoonlijk slechts twaalf personen aan tafel waren; doch dat het eten op het oogenblik, als Antonius zulks beval, opgedragen moest worden. Daar hij nu somtijds vroeger, somtijds later spijsde, moest men altijd eenen maaltijd gereed hebben.

Op deze en dergelijke wijze verkwistte Antonius het vermogen zijner vermoorde medeburgers en de inkomsten van den staat. Daardoor maakte hij zich bij de Romeinen zeer gehaat, en Octavianus beval zich zeer in hunne gunst, door dat hij hen van dezen onzinnigen verkwister verloste.

Hoezeer moeten dus jonge lieden acht geven, met welke menschen zij eene naauwe verkeering beginnen! Want zeer ligt kunnen zij door slechte gezelschappen tot dwaasheden en misslagen verleid worden, waaraan gewoonlijk ook uitgaven verbonden zijn. Hoe menig jongeling heeft op deze wijze onschuld, eer en gezondheid verloren, of ten minste eene neiging tot verkwisting aangenomen, welke hem nog in zijnen mannelijken ouderdom dikwerf in verlegenheid brengen kan!

BLADVULLING.

Er is geen toestand, hoe hard dezelve moge wezen, geen rampspoed (knaging des gewetens alleen uitgezonderd), waarvoor men geene schadeloosstelling vergoeding kan vinden, wanneer men dezelve met kloekmoedigheid en volharding zoekt, en zich niet aan de wanhoop overgeeft.

Hoe vele intusschen verwenschen het leven om ingebeeld hartzeer, of om onheilen, welke een oogenblik kan vergoeden! De wezenlijk ongelukkige is bijkans altijd de meest gelatene; hij vindt sterkte om een onherstelbaar ongeluk te dragen, en in zijne smarten zelve ontdekt hij eindelijk eene voordeelige zijde.

Gedrukt bij de Erven J. BRINK.